



ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK**

**JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudkyň JUDr. Moniky Javorové a Mgr. Barbory Berkové ve věci žalobce **Ing. Josefa F.**, bytem xxx, zastoupeného Mgr. Antonínem Novákem, advokátem se sídlem Olomouc, tř. Kosmonautů 8, proti žalovanému **Krajskému úřadu Olomouckého kraje**, se sídlem Olomouc, Jeremenkova 40a, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 9.12.2011, č.j. KUOK 122121/2011, ve věci odstranění stavby,

**t a k t o :**

- I. Žaloba se zamítá.**
- II. Žádný z účastníků nemá právo** na náhradu nákladů řízení.
- III. Povodí Moravy, s.p. není osobou zúčastněnou** na tomto řízení.

**O d ů v o d n ě n í :**

**A .**

Žalobce se žalobou podanou k soudu v zákonné lhůtě domáhá přezkoumání a zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo změněno rozhodnutí Magistrátu města Olomouce, odboru životního prostředí, oddělení vodního

hospodářství (dále jen „MmOI“) č.j. SMOI/ŽP/55/14519/2010/Zv, ze dne 8.8.2011, kterým bylo žalobci nařízeno odstranění stavby postavené v rozporu se stavebním povolením, a to stavby „Olomouc – Řepčín – Malá vodní elektrárna na levém břehu toku Střední Morava u jezu v ř.km 5,600“ (dále jen „MVE“). Změna rozhodnutí MmOI žalovaným spočívala toliko v posunutí lhůty, v níž má k odstranění stavby dojít (z 31.12.2011 na 30.6.2012), jinak bylo rozhodnutí vodoprávního úřadu věcně potvrzeno.

Žalobce v žalobě a jejích doplněních namítal, že:

- 1) je mu již 20 let bráněno ve výstavbě vodního díla, na které má řádné stavební povolení vydané na počátku 90. let;
- 2) je nesmyslně atakován spoustou správních a následných soudních řízení, přičemž za vším stojí zájem majitele protějšší vodní elektrárny Ing. P., který by provozem vodní elektrárny žalobce utrpěl finanční ztrátu. O nestandardním průběhu správního řízení i nestandardních stycích Ing. P. s úředníky mohou dle žalobce svědčit Mgr. K. a Ing. H.;
- 3) projektová dokumentace (dále jen „PD“) k MVE byla na tehdejší dobu úplná a správná a taktéž byla postupně v letech 1990-1993 doplňována a změny byly zaneseny do PD na ONV Olomouc u Ing. K., který vůči nim neměl žádné výhrady a bylo dohodnuto, že vše bude řešeno změnou stavby před dokončením s tím, že statický posudek byl úřadu předán dopisem ze dne 14.1.2003. Dle rozsudku NSS sp. zn. 8 As 42/2007 nelze případné pochybení při vydání stavebního povolení a ověřování PD, ani změny, k nimž v průběhu stavby došlo, řešit odstraněním stavby;
- 4) znalecký posudek Ing. M. Kořenka, na který správní orgány odkazují při snaze nalézt důvody pro rozhodnutí o odstranění stavby, je nesprávný a byl i rozhodnutím Ministerstva životního prostředí (dále jen „MŽP“) z 24.8.1992 z dalšího posuzování vyloučen, neboť znalec nesplňoval požadavky odborné kvalifikace;
- 5) dle sdělení VLHZ ONV Olomouc z 26.11.1992, sepsaného Mgr. Milenou K., odpovídá umístění kašny MVE stavebnímu povolení;
- 6) správní orgány účelově vydávají nepodstatné změny za podstatné, přičemž lze konstatovat, že každá stavba prováděná dle zjednodušené PD musí zásadně při realizaci doznat určitých změn, čímž se ponechává určitý prostor k upřesnění postupu prací při výstavbě (viz dopis Úřadu města Olomouce z 5.11.1992). K jednotlivým rozestavěným částem stavby, jejichž vady jsou žalobci vytýkány uvádí:
  - a) kašna – byla založena dle schválené PD, dokončena není, přičemž vytýkané zmenšení půdorysu kašny o cca 35 cm bylo nahlášeno na VLHZ ONV Olomouc, statika a pevnost konstrukcí je doložena statickým výpočtem Ing. H. a posudkem statika Ing. F. Krále a Ing. Obermanna;
  - b) odpadní kanál – jsou vybudovány dvě ochranné zdi jako ztrátové bednění, do kterých budou vsazeny s největší pravděpodobností tzv. Beneše, tj. betonové obdélníkové prefabrikáty nebo kruhové potrubí, ale mohou být i přemostěny betonovým panelem, přičemž je vše umístěno cca 1,2 m pod terénem. Mírná odchylka úhlu odtokového kanálu je způsobena tím, že na schématu k územnímu rozhodnutí odpadní kanál není zakótován. Nemůže se však jednat o podstatnou odchylku;
  - c) přívodní kanál – byl proveden zatím pouze výkopem zeminy;
- 7) žalobci byl vytýkán nesoulad stavby s normami ČSN, které však nejsou závazné s výjimkou norem pro statiku a požární oblast. Závazné jsou normy ČSN pouze

za situace, kdy na ně odkazuje norma vyšší právní síly, přičemž taková normy musí být přesně specifikována. Statické propočty kašny byly provedeny za použití daných norem, přičemž propočet byl předán na ONV v roce 1990 a následně i poštou v roce 1993;

- 8) všechny změny na stavbě MVE byly oznámeny VLHZ ONV, projednány s Ing. K. a zaneseny Ing. H. do ověřené PD na ONV v Olomouci. Částečná změna armovacího železa byla zanesena do stavebního deníku. Problematika rozměrů kašny, které jsou nyní vytýkány, nebyla dle protokolu z 15.6.1992 projednávána, neboť nebyl shledán rozpor s PD;
- 9) bod 6 str. 3 stavebního povolení výslovně uvádí, že dokumentace opravená podle skutečného provedení stavby, resp. nově zpracovaná, bude předložena vodohospodářskému orgánu jako podklad pro kolaudaci vodohospodářského díla;
- 10) znalecký posudek znalce Šintáka se jeví jako bezvýznamný pro posuzovanou věc, neboť znalec sám uvádí, že mu byla předána v roce 1995 PD neověřená stavebním úřadem, tudíž zjevně nevycházel z řádných podkladů, zejména opravené a stavebním úřadem ověřené PD, dále znalec vytýká, že PD nereflexuje vyhlášku č. 43/1990 Sb. z 12.2.1990, ačkoli PD byla zpracována již v prosinci 1987 a povolení k PD bylo Ing. H. vydáno zpětně 3.1.1988;
- 11) správní orgány nesplnily pokyn KS Ostrava z rozsudku 22 Ca 95/2009, tj. řádně se nevypořádaly se závěry znaleckých posudků předložených žalobcem, zejména s posudkem Ing. Krále, přičemž posudek statika má nejvyšší vážnost;
- 12) nebyly splněny základní podmínky pro vydání rozhodnutí o odstranění stavby dle § 88 odst. 1 písm. b) starého stavebního zákona, neboť se nejedná o černou stavbu, ani stavbu postavenou v rozporu se stavebním povolením. Stavba je zcela nedokončená a stavební objekty jsou pod úrovní zeminy;
- 13) není uspokojivě vysvětleno, proč jsou odchylky na jednotlivých částech stavby hodnoceny jako podstatné a jak byly žalobcem porušeny obecně technické požadavky na výstavbu;
- 14) u PD nelze postupovat tak, jako by byla stavba postavena časově kontinuálně a dokončena, neboť v roce 1992 bylo žalobci zabráněno v dostavbě a nebylo mu povoleno stavbu zakonzervovat, přičemž PD nelze dopracovat bez důkladné rekognoskace konstrukcí stavby;
- 15) žalovaný vytýká, že místo armovací oceli byl na kašně použit odpad z výlisků vzniklých při výrobě velkých řetězů, avšak jednak byl tento materiál použit jen z 50 %, a to na základě pevnostního přepočtu v souladu s normou ČSN pro betonové konstrukce. Za správnost propočtu odpovídá projektant. Dle vyjádření Ing. Krále v předloženém posudku se jedná o vysoce kvalitní a na stavbách běžně používaný materiál. Nadto se jedná o stavbu pro osobu žalobce, tudíž si za kvalitu provedení ručí sám se svým projektantem;
- 16) k územnímu rozhodnutí i stavebnímu povolení měl kladná vyjádření všech účastníků včetně pana M. staršího.

Při jednání soudu žalobce dále namítal, že se změnilo obsazení senátu oproti původnímu stavu, kdy předsedkyní senátu byla JUDr. Monika Javorová a členkou senátu JUDr. Miroslava Honusová.

Žalovaný navrhoval zamítnutí žaloby. Ve vyjádření k žalobě uvedl k jednotlivým žalobním bodům:

- 1) správními orgány nebyla nikdy zpochybnována platnost stavebního povolení z 20.6.1990 a žalobce nebyl ani nucen podávat žádost o dodatečné stavební povolení, toliko byl v souladu se zákonem poučen o tom, že výsledkem řízení o odstranění stavby může být její dodatečné povolení, pokud o něj žalobce požádá a splní všechny podmínky;
- 2) žalovaný nemůže skutečnosti uváděné žalobcem komentovat, neboť mu o nich není nic známo a s Ing. P. ani Ing. K. žalovaný v uvedené věci nikdy nejednal, toliko je žalovanému známo, že Ing. P. nemůže mít na celém správním řízení žádný zájem, neboť není majitelem protějšší vodní elektrárny, tím je společnost Hanácká energo vodní s.r.o.;
- 3) předložený spisový materiál neobsahuje žádný doklad o tom, že by žalobce projednal se správním orgánem změnu stavby před jejím dokončením a že tato změna bude řešena až při kolaudaci (kupř. souhlas správního orgánu nebo zápis ve stavebním deníku), jedná se tedy jen o nepodložené tvrzení, o jejichž opaku naopak svědčí fakt, že ONV vydal rozhodnutí o zastavení prací na MVE;
- 4) hodnocení znalce Ing. Kořenka MŽP je nicotné, neboť MŽP není věcně příslušným orgánem pro rozhodování ve věci vodních staveb;
- 5) žalovaný nemá tvrzené sdělení Mgr. K. k dispozici;
- 6) zatím realizovaná část stavby je provedena v příkrém rozporu se stavebním povolením, zejména s podmínkami č. 1, 3 a 8, tj. nejde o drobné a nepodstatné změny, které by se mohly vyřešit při kolaudaci. Provedené změny oproti schválené PD nebyly předem povoleny vodohospodářským orgánem, rozsah provedených prací, jejich způsob a kvalita svědčí o naprostém nezájmu stavebníka realizovat stavbu ve stanovené lhůtě, dosud provedené práce vykazují nedostatky svědčící o nedodržování bezpečnostních předpisů a čs. norem, nejsou splněny podmínky územního rozhodnutí, neboť pro lokalizaci stavby platí zastavovací studie zpracovaná pro původní 3 MVE, kdy MVE žalobce měla být 3. v pořadí, fakticky je realizována na jiném místě, přičemž žalobce o změnu územního rozhodnutí nepožádal;
- 7) zákonem č. 96/1964 Sb., o technické normalizaci byly všechny ČSN prohlášeny za závazné, do roku 1997 upravoval technickou normalizaci zákon č. 142/1991 Sb., o československých technických normách, podle nějž byla závazná ta ustanovení technických norem, u nichž to bylo uvedeno, teprve 31.12.1994 pozbyly závaznosti všechny starší ČSN, u nichž nebyla závaznost výslovně uvedena. Jelikož byla stavba MVE povolena v roce 1990 a následně byla zahájena také její realizace, jsou ČSN pro projektování i realizaci staveb pro žalobce závazné;
- 8) žalobce o těchto tvrzeních dosud nepředložil žádný důkaz;
- 9) podmínka 6 stavebního povolení týkající se požadavku na předložení dokumentace opravené dle skutečného provedení stavby, resp. nově zpracovaná při kolaudaci vodohospodářského díla není dokladem, že změny stavby byly se správním orgánem řádně projednány a bylo je tedy možno provést;
- 11) při novém projednání postupoval vodoprávní úřad zcela v souladu s právním názorem vysloveným v rozsudku KS Ostrava sp. zn. 22 Ca 95/2009 a se znaleckým posudkem Ing. Krále se argumentačně vypořádal;
- 12) dle § 139b odst. 1 stavebního zákona je pojem stavba vymezen toliko účelově jako veškerá stavební díla bez zřetele na jejich stavebně technické provedení, účel a dobu trvání, tudíž výraz stavba v sobě zahrnuje jak označení hotového díla (věci), tak proces stavění jako probíhající činnost;

- 13) hodlá-li se stavebník při stavbě odchýlit od schválené PD a vydaného stavebního povolení, musí změnu projednat s příslušným stavebním úřadem v řízení o povolení změny stavby před dokončením. Pouze v případě, že by požadovaná změna byla jen drobná a neznamena podstatné odchýlení od dokumentace, může stavební úřad sdělit stavebníkovi, že spoj řízení o změně stavby s kolaudačním řízením. V posuzované věci však nejde o změny drobné a nepodstatné a zejména stavebník tyto změny neprojednal s příslušným orgánem;
- 14) stavební práce byly zastaveny na základě rozhodnutí Okresního úřadu Olomouc v roce 1993. Žalobce přes poučení správního orgánu nevyužil možnosti požádat o dodatečné povolení stavby. Navíc všechny úkony nutné k vypracování PD pro vydání dodatečného stavebního povolení (prohlídka stavby, zaměření apod.), je možné provést, neboť stavba je volně přístupná a neplatí zde zákaz vstupu;
- 15) žalobce použil na stavební část stavby výrobek – výliskové plechy, které vznikají jako odpadní plech při výrobě řetězů – pro který nebylo vydáno osvědčení ani znalecký posudek nahrazující osvědčení o vhodnosti výrobku pro stavební činnost ve smyslu § 9 vyhlášky č. 86/1976 Sb.;
- 16) toto tvrzení žalovaný nezpochybňuje, avšak právní nástupce pana M. využil svého práva a uplatnil své námítky a připomínky ke stavbě.

## B.

Krajský soud přezkoumal v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 2 zák. č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)] napadené rozhodnutí, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správních orgánů (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).

## C.

K důvodu změny obsazení senátu se již žalobci vyjádřil místopředseda soudu sdělením ze dne 4.12.2014 pod sp. zn. Spr 3509/2014, v němž uvedl, že projednávaná věc byla v souladu s rozvrhem práce Krajského soudu v Ostravě přidělena do oddělení 22 A a v tomto směru nedošlo dosud k žádné změně. Podle aktuálního rozvrhu práce zdejšího soudu jsou do oddělení 22 A zařazeni následující soudci: Mgr. Jiří Gottwald, JUDr. Monika Javorová, JUDr. Miroslava Honusová, Mgr. Tomáš Zubek, JUDr. Daniel Spratek, Ph.D., JUDr. Zuzana Šnejdrová, Ph.D. a Mgr. Barbora Berková, přičemž o rozdělení věcí mezi jednotlivé členy senátu rozhoduje řídící předseda senátu. V případě soudního oddělení 22 A je tímto řídícím předsedou senátu Mgr. Jiří Gottwald.

Podle ustanovení čl. 38 odst. 1 věty první a druhé Listiny základních práv a svobod, která tvoří součást ústavního pořádku České republiky, „nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci“ a „příslušnost soudu i soudce stanoví zákon“.

Podle ustanovení § 36 odst. 2 o.s.ř. (užitého dle § 64 s.ř.s.) „rozvrh práce určí, který senát nebo jediný soudce (samosoudce) věc projedná a rozhodne“.

Rozvrh práce u soudu není - jak vyplývá z výše uvedeného - pouhou normou „interní povahy“ a jeho význam nespočívá jen ve jmenovitém určení předsedů senátů, soudců a přísedících tvořících senát, samosoudců, asistentů soudců, vyšších soudních úředníků a soudních vykonavatelů, kteří budou působit v jednotlivých soudních odděleních, ve způsobu rozdělení věcí mezi jednotlivá soudní oddělení nebo v dalších opatřeních učiněných podle ustanovení § 42 odst. 1 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů. Prostřednictvím rozvrhu práce se ve smyslu ustanovení čl. 38 odst. 1 věty druhé Listiny základních práv a svobod a § 36 odst. 2 o.s.ř. stanoví rovněž příslušnost soudce; znamená to mimo jiné, že spor nebo jinou právní věc smí projednat a rozhodnout (jako „příslušný soudce“) jen soudce (soudci tvořící senát) určený (k tomu povoláný) v souladu s rozvrhem práce, jinak spor nebo jinou právní věc projednal „nesprávně obsazený“ soud, což představuje porušení ústavního imperativu uvedeného v ustanovení čl. 38 odst. 1 věty první Listiny základních práv a svobod, podle něhož „nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci“. Princip zákonného soudce představuje v demokratickém právním státu jednu ze záruk nezávislého a nestranného rozhodování soudů; jde o její porušení vždy, jestliže věc projedná a rozhodne senát, který k tomu nebyl podle předem daných pravidel povolán (určen) rozvrhem práce, neboť jedině dodržování těchto principů je způsobilé zabránit libovolnému nebo účelovému obsazení soudu ad hoc a zamezit tak pochybnostem o nezávislém a nestranném rozhodování soudů.

Dojde-li (v souladu s rozvrhem práce) k přidělení věci do příslušného soudního oddělení, je tím zároveň napevno postaveno, kdo (který soudce - soudci) je zákonným soudcem ve smyslu shora uvedeného ústavního požadavku. Je-li v příslušném soudním oddělení více soudců, zákonnými soudci jsou všichni soudci, kteří jsou zařazeni rozvrhem práce do tohoto soudního oddělení. Znamená to tedy, že věc může být projednána v senátě složeném z kteréhokoli předsedy senátu, který je v příslušném oddělení zařazen a kterýchkoli ostatních soudců zařazených v témže soudním oddělení. Znamená to také, že, proběhne-li v projednávané věci více jednání (roků), je věc projednána v souladu s právem na zákonného soudce i tehdy, je-li senát při jednotlivých jednáních složen vždy z různých soudců, jsou-li zařazeni do téhož soudního oddělení.

Obdobná je situace v případě, že poté, co je věc projednávána v konkrétním složení senátu, dojde k vyloučení soudce. Také v tomto případě platí, že věc může být dále projednávána v senátě složeném z předsedy senátu a kterýchkoli soudců ze soudního oddělení, do něhož věc byla přidělena; dojde-li k vyloučení předsedy senátu, určí se místo něj jiný předseda senátu stejným postupem.

K uvedenému soud ještě dodává, že rozvrh práce vydává předseda soudu podle § 41 odst. 2 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích). Aktuální znění rozvrhu práce i jeho znění k 1.1.2014 jsou dostupná na internetových stránkách Krajského soudu v Ostravě <http://infodeska.justice.cz>.

Žádné konkrétní námitky odůvodňující případnou podjatost soudců Krajského soudu v Ostravě, kteří ve věci rozhodovali, žalobce neuvedl. Námitka nesprávně obsazeného soudu je tudíž nedůvodná.

#### D.

Ve věci samé soud z obsahu spisu soud učinil následující skutková zjištění o průběhu řízení:

Dne **19.5.1987** bylo na žádost žalobce ze dne 26.1.1987 vydáno Odborem územního plánování a architektury Městského národního výboru v Olomouci (dále jen „MěNV“) územní rozhodnutí č. 68/87, č.j. ÚPA 428/87/ing. Ř na umístění stavby MVE Řepčín na pozemcích parc. č. xxx, xxx a xxx v k.ú. Řepčín. V podmínkách pro umístění stavby bylo uvedeno, že pro lokalizaci stavby platí zpracovaná zastavovací studie pro umístění tří objektů MVE s tím, že schematická poloha předmětné MVE je na snímku pozemkové mapy, který je součástí rozhodnutí (MVE žalobce umístěna jako třetí od jezu). Dále je v územním rozhodnutí uvedeno, že stavebník nechá zaměřit stavbu dle skutečného provedení s tím, že snímek je nutno předložit před kolaudací oddělení územního plánování ke schválení. Platnost rozhodnutí byla stanovena na 2 roky.

Dne **17.8.1987** podal žalobce žádost o povolení zřízení MVE a nakládání s vodami v lokalitě Řepčín. Zahájené vodoprávní řízení bylo rozhodnutím ONV, Odboru vodního a lesního hospodářství a zemědělství ze dne 17.11.1987 přerušeno a žalobce byl vyzván k doplnění podkladů žádosti, zejm. řádné PD, návrh provozně-manipulačního řádu a stanoviska majitele trafostanice a MěNV k souladnosti projektu s podmínkami umístění stavby. Přerušena byla řízení i dalších 2 žadatelů. Při jednání dne 20.11.1987 bylo konstatováno, že o výstavbu MVE v dané lokalitě projevila zájem socialistická organizace n.p. Závody těžkého strojírenství, tudíž dohody státního podniku Povodí Moravy se zájemci o výstavbu MVE z řad soukromých osob (tj. i žalobce) o užívání pozemků je nutno považovat dle vyhl. č. 90/1984 Sb. za neplatné. Dne 4.2.1988 bylo vodoprávní řízení zastaveno pro neodstranění vad podání, resp. nedoložení požadovaných stanovisek a souhlasů. Zastavena byla řízení i dalších 2 žadatelů. Rozhodnutí o zastavení však byla rozhodnutím KNV v Ostravě ze dne 30.6.1988 zrušena z důvodu, že důvody pro zastavení řízení neobstojí, neboť výstavba jediné MVE pro jediného investora by sice byla pro danou lokalitu vhodnější, nicméně je nutno respektovat pravomocná územní rozhodnutí vydaná soukromým osobám. Dne 20.9.1988 oznámil ONV zahájení nového vodoprávního řízení. Rozhodnutím ze dne 24.10.1988 však byla žádost žalobce rozhodnutím ONV VLHZ zamítnuta s poukazem na negativní stanovisko Státní energetické inspekce ČSR a celospolečenské zájmy (zájem na umístění jediné MVE pro Závody těžkého strojírenství a zbudování slalomové dráhy). Rozhodnutím KNV Ostrava ze dne 9.2.1989 bylo zamítavé rozhodnutí potvrzeno. Dne 30.6.1989 bylo zamítavé rozhodnutí zrušeno rozhodnutím Ministerstva lesního a vodního hospodářství ze dne 30.6.1989 z důvodu jeho nekonkrétnosti a nemožnosti ignorovat platné územní rozhodnutí. Dne 12.9.1989 prodloužil MěNV v Olomouci žalobci platnost územního rozhodnutí č. 68/87 do 3.11.1990. Současně konstatoval, že územní rozhodnutí dalších dvou žadatelů pozbyla platnosti. Dne 2.2.1990 opětovně rozhodl KNV Ostrava o odvolání proti

rozhodnutí ONV o zamítnutí žádosti žalobce o stavební povolení tak, že rozhodnutí ONV VLHZ z 24.10.1988 zrušil a věc vrátil tomuto orgánu k dalšímu řízení, přičemž zdůraznil závaznost pravomocného územního rozhodnutí. Dne 27.2.1990 oznámil ONV VLHZ zahájení nového vodoprávního řízení ve věci a současně jeho přerušení do 27.3.1990 z důvodu neúplnosti podkladů žadatele, který byl k doplnění podkladů podrobně vyzván. Dne 19.3.1990 sdělil Odbor ÚPA MěNV Olomouc, že toho dne mu byla předložena PD zpracovaná v listopadu 1989 pro 3 MVE, která odpovídá podmínkám vydaných územních rozhodnutí. Dále uvedl, že „*pořadí bylo změněno, poněvadž už nejsou platná územní rozhodnutí pro stavebníky Ž. a S., stavebník F. zastává 1. pořadí*“. Dne 21.3.1990 sdělil ONV VLHZ, že z podnětu prokuratury ruší oznámení o zahájení nového vodoprávního řízení z 27.2.1990 a nahrazuje jej oznámením o pokračování vodoprávního řízení zahájeného dne 17.8.1987. Dne 18.4.1990 rozhodl ONV opětovně o přerušení vodoprávního řízení do 18.5.1990 pro nedodání všech požadovaných podkladů žalobcem, k jejichž dodání jej vyzval. Jednalo se předložení alternativního technického řešení objektu jediné MVE (stavební i technologická část) s krytým náhonem i odpadem, upravení půdorysných rozměrů provozního objektu na 3,6 x 3,6 m v souladu s územním rozhodnutím (neboť v situaci se uvažuje s objektem o půdorysu 5,3 x 4 m), dále opatření provozního a manipulačního řádu MVE, který bude v souladu s řádem jezu na Střední Moravě v Olomouci-Řepčíně, vyřešení převodu vody z prostoru nad jezem pod jez v případě odstavení MVE při průtoku  $Q=8\text{m}^3/\text{s}$ , a dále předložení dokladů o projednání a vyřešení napojení MVE na trafo ZTS. Dne 27.4.1990 se na ONV konalo ústní jednání ve věci. Dne 15.6.1990 vydal ONV VLHZ rozhodnutí o povolení k rozšíření stávající MVE Ing. P. (MVE na pravém břehu řeky). Dne 18.6.1990 podal žalobce stížnost na průtahy v řízení a na činnost pracovníka odboru O. K.

Dne **20.6.1990** vydal ONV VLHZ pod č.j. Voda 2116/90-235/1-Kop rozhodnutí o povolení ke zřízení vodohospodářského díla na stavbu MVE na levém břehu toku Střední Morava u jezu v km cca 5,6 staničení vodního toku a k nakládání s vodami (odběr povrchové vody pro energetické využití v MVE). Obsahem rozhodnutí bylo stanovení podmínek, které je povinen žalobce splnit, a to, že: 1. stavba bude provedena podle PD předložené k vodoprávnímu řízení, opravené pro alternativu jediné MVE s tím, že jakékoli změny v nakládání s vodami nebo při stavbě mohou být provedeny jen s předchozím povolením vodohospodářského orgánu, 3. dodržet mj. ČSN týkající se stavení činnosti a povolovaného vodohospodářského díla. Dále v bodě 6 je uvedeno, že v průběhu výstavby musí být průběžně doplňována PD podle skutečného provedení s tím, že dokumentace opravená podle skutečného provedení stavby, resp. nově zpracovaná, bude předložena vodohospodářskému orgánu jako podklad ke kolaudaci vodohospodářského díla. V bodě 8 je dále uvedeno, že při realizaci stavby je nutno respektovat podmínky územního rozhodnutí.

Dne 18.9.1990 oznámil žalobce ONV, že zahajuje přípravné práce na výstavbě MVE.

Dne 11.5.1992 podal žalobce žádost o prodloužení termínu ukončení stavby, resp. změnu stavebního povolení – prodloužení termínu k výstavbě o rok, tj. do 30.6.1993.



Dne 15.5.1992 objednal OkÚ Olomouc, referát životního prostředí vyhotovení znaleckého posudku k posouzení dosavadního stavu výstavby MVE žalobcem, který byl podán dne 19.5.1992 Ing. Miroslavem Kořenkem, znalcem z oboru ekonomika, ceny a odhady nemovitostí. Poté dne 22.5.1992 uskutečnil OkÚ ústní jednání spojené s místním šetřením, při němž sdělil žalobci výsledek znaleckého zkoumání a vyzval žalobce k okamžitému ukončení stavebních prací.

Dne **18.6.1992** zahájil OkÚ, referát životního prostředí řízení o odstranění stavby sp. zn. ŽP-voda 2971/92-235/1-Kop., a dále vydal předběžné opatření č.j. ŽP-voda 2973/92-235/1-Kop., jímž nařídil žalobci okamžitě zastavit veškeré stavební práce, vše pro porušení podmínek 1, 3 a 8 stavebního povolení. Dne 24.8.1992 však bylo rozhodnutí o předběžném opatření zrušeno MŽP č.j. 771/1725/92/04-Št s odůvodněním, že tvrzený rozpor s podmínkou 1 stavebního povolení je jen nepodložený subjektivní názor správního orgánu a že závěry znalce M. Kořenka týkající se posouzení stavebních prací z hlediska objektivně zjištěného stavu jsou nekvalifikované, neboť je znalcem z oboru ekonomika, ceny a odhady nemovitostí, a tvrzení o rozporu s územním rozhodnutím je nepodložené, tj. nebylo prokázáno, že by stavba stála na jiných parcelách.

Dne 9.10.1992 byl na pokyn OkÚ zpracován nový znalecký posudek k posouzení stavu provedených stavebních prací společností AQUATIS a.s.

Dne 5.11.1992 sdělil Úřad města Olomouce, že po porovnání situace umístění 3 MVE (územní rozhodnutí), kde je MVE žalobce situována jako 3. v pořadí, s celkovou situací MVE Řepčín (vodoprávní rozhodnutí), kde je MVE žalobce situována jako 1. v pořadí, a porovnání skutečného stavu rozestavěné MVE (zaměření geodetem Ing. J.), je zřejmé, že odchylka v umístění zaměřeného rozestavěného objektu MVE vůči poloze MVE žalobce v situaci umístění 3 MVE není takového charakteru, aby sama o sobě zakládala podstatu k odstranění výše uvedené stavby.

Dne 4.12.1992 byl žalobce vyzván OkÚ k doplnění dokumentace stavby a k odstranění zjištěných závad. Dne 14.1.1993 dodal žalobce statický výpočet provedený projektantem Ing. H.

Dne 20.1.1993 přerušil OkÚ vodoprávní řízení o prodloužení termínu k dokončení stavby.

Dne 28.1.1993 byl ustanoven ve věci znalcem doc. Ing. František Čihák, zaměstnanec ČVUT Praha, stavební fakulty, katedry hydrotechniky, a následně za účelem zpracování znaleckého posudku bylo dne 4.2.1993 přerušeno správní řízení o zastavení stavebních prací.

Dne **15.3.1993** vydal OkÚ rozhodnutí o zastavení stavebních prací pro zjištěné závady č.j. ŽP-voda 1836/93-231.2.3-Kop, a dále o nevyhovění žádosti o prodloužení termínu k dokončení stavby. Dne 2.4.1993 podal žalobce proti předmětnému rozhodnutí odvolání. Dne 30.8.1993 přerušilo MŽP odvolací řízení z důvodu podaných návrhů na obnovu řízení ve věci stavebního povolení.

Od července 1993 bylo vedeno OkÚ řízení o obnovu vodoprávního řízení, v němž byla stavba MVE žalobce povolena. Důvodem pro obnovu řízení byly zjištěné změny v kapacitě koryta řeky dle nového hydrometrického měření, pro kterou již pro MVE žalobce nebude k dispozici průtok v rozsahu původního povolení, a dále podpůrně též negativní stanoviska Správy CHKO Litovelské Pomoraví a Povodí Moravy s.p. Ačkoliv byla obnova řízení povolena a původní stavební povolení i povolení k nakládání s vodami byla zrušena, následně byla všechna rozhodnutí zrušena nadřízenými orgány, proto dne 19.2.1996 rozhodl OkÚ o zastavení vodoprávního řízení, zahájeného po povolení obnovy dne 14.6.1994.

Dne 28.2.1995 byl OkÚ objednáán další znalecký posudek na stav rozestavěné MVE žalobce u Ing. Jana Šintáka, znalce v oboru mj. vodních staveb.

Dne 17.3.1995 rozhodlo MŽP o zamítnutí odvolání žalobce a potvrzení rozhodnutí OkÚ ze dne 15.3.1993 o zastavení stavebních prací a neprodloužení termínu k dokončení stavebních prací.

Od ledna 1996 bylo OkÚ vedeno řízení o zrušení povolení ze dne 20.6.1990, o povolení ke zřízení vodohospodářského díla na stavbu MVE žalobce a k nakládání s vodami. Během tohoto řízení nechal OkÚ zpracovat nový znalecký posudek na stav rozestavěné stavby MVE žalobce. Posudek zpracoval v březnu 1997 Ing. Zbyněk Hýzler a ohledně stavební části společnost Vodní díla – technicko-bezpečnostní dohled a.s., znalecký ústav v oboru vodní hospodářství (bezpečnost a provozní spolehlivost vodohospodářských děl). I v rámci tohoto řízení došlo sice ke zrušení původního stavebního povolení, avšak zrušující rozhodnutí byla zrušena rozsudkem Vrchního soudu v Praze ze dne 11.12.1998, č.j. 5 A 128/97-33, který označil ve věci rozhodující MŽP za věcně nepřislušný orgán. Dne 12.3.2002 rozhodlo Ministerstvo zemědělství ČR (dále jen „MZem“) o zrušení rozhodnutí OkÚ o zrušení povolení s odůvodněním, že ve věci nebyl řádně zjištěn skutkový stav, přičemž OkÚ bylo uloženo opětovně zjistit průtokové poměry v lokalitě Řepčín, a dále opatřit stanovisko orgánu ochrany přírody vydané v samostatném řízení. Obě udělená povolení, tj. ke zřízení vodohospodářského díla i k nakládání s vodami byla žalobci následně zrušena i rozhodnutím MmOI z 29.8.2007, které bylo však opět zrušeno rozhodnutím žalovaného z 10.12.2007. Toto řízení bylo již poté rozhodnutím MmOI z 25.3.2009 zastaveno.

V březnu 2002 byl spis předán MZem okresnímu úřadu. K 31.12.2002 okresní úřady zanikly. Dne 12.1.2006 došel spis MmOI.

V roce 2004 vyžádal MmOI aktualizaci znaleckého posudku společnosti Vodní díla – technicko-bezpečnostní dohled a.s.

V roce 2008 oznámil MmOI, že pokračuje v řízení o odstranění stavby MVE žalobce, zahájeném dne 18.6.1992 a dosud neskončeném. Současně poučil žalobce o možnosti požádat o dodatečné povolení stavby. Dne 10.10.2008 vydal MmOI rozhodnutí č.j. SmOI/ŽP/55/5284/2008/Zv, jímž žalobci nařídil odstranění stavby předmětné MVE. Rozhodnutí MmOI bylo potvrzeno rozhodnutím žalovaného ze dne 16.12.2008, č.j. KUOK/107339/2007, které však bylo následně zrušeno rozsudkem Krajského soudu v Ostravě ze dne 13.5.2010, č.j. 22 Ca 95/2009-39. Soud

shledal dílčí nepřezkoumatelnost rozhodnutí žalovaného, a to ve skutečnosti, že se žalovaný nevypořádal se znaleckým posudkem Ing. Krále, který předložil žalobce. Soud vytkl žalovanému, že pokud s posudkem Ing. Krále nesouhlasil, byl povinen vyložit, v čem konkrétně neodpovídají závěry tohoto posudku faktickému provedení stavby a v čem závěry tohoto posudku neodpovídají požadavkům stanoveným právními předpisy. Nadto soud uvedl, že žalovaný své závěry zformuloval tak, jakoby i z posudku Ing. Krále vyplýval rozpor provedené stavby MVE s původním stavebním povolením, jakož i závažnost a neodstranitelnost vad, což je však v rozporu s obsahem spisu. Žalovaný tudíž následně rozhodnutí MmOI ze dne 10.10.2008 zrušil a vrátil věc MmOI k novému řízení, v němž mu uložil se řádně vypořádat s opozičním znaleckým posudkem Ing. Krále.

Dne 8.8.2011 MmOI vydal ve věci opětovně rozhodnutí o nařízení odstranění stavby č.j. SMOI/ŽP/55/14519/2010/Zv a stanovil žalobci k odstranění stavby termín a řadu technických podmínek. MmOI dospěl k závěru, že předmětná stavba je ve smyslu § 88 odst. 1 písm. b) zákona č. 50/1976 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon) ve znění pozdějších předpisů (dále jen „starý stavební zákon“), provedena v rozporu se stavebním povolením, zejména pokud jde o podmínky č. 1, 3 a 8 tohoto povolení. Konkrétně vytýkal žalobci, že: 1) provedené změny stavby oproti schválené PD nebyly předem povoleny vodohospodářským orgánem; 2) rozsah provedených prací za období téměř dvou let od právní moci stavebního povolení, jakož i způsob provádění prací a jejich kvalita, svědčí o naprostém nezájmu stavebníka realizovat stavbu ve stanovené lhůtě; 3) nejsou splněny podmínky územního rozhodnutí o umístění stavby z 19.5.1987, neboť pro lokalizaci stavby platí zastavovací studie zpracovaná pro původní 3 MVE a MVE Ing. F. je umístěna jako třetí – nejvzdálenější od vodního toku, přičemž ve skutečnosti je realizována na jiném místě, avšak stavebník nepožádal o změnu územního rozhodnutí. Současně MmOI uvedl, že stavebník, ač úřadem poučen, nepožádal o dodatečné povolení stavby. Dále MmOI ocitoval pro rozhodnutí významné pasáže z jednotlivých znaleckých posudků a uvedl, že posudky Ing. Kořenka, společnosti AQUATIS a.s., Doc. Ing. Čiháka, Ing. Šintáka a Vodní díla – TBD a.s. Praha, se obsahově shodují. Dále hodnotil obsah posudku Ing. Františka Krále z 12.3.1998, který byl zpracován na pokyn žalobce. Uvedl, že tento posudek se svým zaměřením i závěry výrazně od ostatních posudků odlišuje. Zdůraznil, že předmětný posudek se nezabývá otázkami klíčovými pro rozhodnutí, tj. existencí změn provedených na stavbě MVE oproti předložené a schválené PD, nýbrž toliko hodnocením, zda v případě závad zjištěných na stávající rozestavěné stavbě MVE se jedná o závady odstranitelné či neodstranitelné, a dále nabízí žalobci postupy k odstranění těchto závad. MmOI dále k závěru znalce o odstranitelnosti veškerých závad na stavbě podotkl, že lze-li závadu na stavbě odstranit i tím, že stavebník dosud provedenou stavbu nebo její část zbourá, je v tomto smyslu nepochybně jakákoli závada na stavbě odstranitelnou. Proto MmOI označil předmětný posudek za nepoužitelný pro dané řízení o odstranění stavby. Dále MmOI konkretizoval, které stavební práce byly provedeny v rozporu se stavebním povolením tak, že oproti PD došlo ke změně v konstrukci a velikosti odpadní komory vodní elektrárny, ve tvaru, trase a provádění stavby odpadního kanálu, v nedodržení základů kašny pod turbínou a v chybném založení stavby. Dále s odkazem na geodetické zaměření z roku 1992 uvedl, že odchylka skutečného umístění stavby oproti umístění v situaci k územnímu rozhodnutí není takového charakteru, aby sama o sobě zakládala podstatu k odstranění stavby. Rovněž MmOI zdůraznil, že stavební povolení

z 20.6.1990 považuje za platné s ohledem na skutečnost, že stavebník započal stavbu do 2 let od nabytí právní moci tohoto povolení, avšak s ohledem na zastavení stavebních prací na základě rozhodnutí OkÚ z 15.3.1993 lze v těchto pracích pokračovat dle § 102 odst. 2 stavebního zákona jen na základě nového rozhodnutí stavebního úřadu. Dále MmOI poukázal na kladné stanovisko správce toku, tj. Povodí Moravy, s.p., k odstranění předmětné stavby, a naopak na záporné stanovisko správce toku k pokračování ve výstavbě této MVE. Dále za významný podklad pro rozhodnutí označil MmOI nesouhlas uživatele rybářského revíru se stavbou a provozem MVE žalobce a nesouhlas vlastníka sousedního pozemku. Dále MmOI uvedl, že se ztotožňuje se závěry znalců Ing. Kořenka, společnosti AQUATIS, Doc. Ing. Čiháka, Ing. Šintáka a Vodní díla – TBD a.s. Praha, přičemž skutečnosti uvedené v posudcích byly ověřeny též ohledáním na místě dne 6.5.2004. V souladu s uvedenými posudky MmOI na str. 8 rozhodnutí podrobně rozvedl, že již dokumentace předložená ke stavebnímu povolení nesplňovala náležitosti dle tehdy platné právní úpravy a byla vypracována bez potřebné odbornosti, i přes nízký stav rozestavěnosti stavby došlo k zásadním změnám oproti PD dokumentaci, na stavbě byly zjištěny jednak závady vzniklé nekvalitním prováděním stavby (nesourodost betonových povrchů spodní stavby MVE a odpadního kanálu, způsobenou nekvalitní betonáží, staticky nevhodné uspořádání ocelových materiálů použitých jako výztuž do betonových stěn spodní stavby MVE, které může vést při statickém i dynamickém namáhání stavby k deformaci stěn, vytváření trhlin a po čase vyvolat zřícení stavby a nedostatečné založení stěn odpadního kanálu, a dále bylo zjištěno zhoršení těchto závad spočívající ve výrazném snížení pevnosti konstrukcí v důsledku působení povětrnostních vlivů po dobu od zastavení stavebních prací. S odkazem na závěry znalců zdůraznil MmOI neodstranitelnost zjištěných závad a nemožnost uvedení stavby do stavu, který by umožňoval pokračování stavebních prací. Dále s ohledem na stanovisko správce toku konstatoval, že na jedné lokalitě má být umístěna toliko 1 elektrárna, čímž je umožněn přístup ke vzdouvacímu objektu a korytu toku, přičemž nezastavený břeh umožňuje migraci živočichů a tvoří rezervní prostor pro stavbu rybího přechodu. Konečně poukázal na skutečnost, že vyšší hltnost turbín (8 m<sup>3</sup>/s), než je neškodný průtok, neumožňuje vypracování reálného manipulačního řádu pro existenci 2 MVE ve stejné lokalitě. Dále se na str. 9 rozhodnutí vypořádal MmOI s námitkami žalobce. V závěru MmOI vyjádřil názor, že povolování stavby probíhalo nestandardně a že rychlost stavby nesvědčila o zájmu stavebníka dokončit stavbu v povoleném termínu.

Žalobce v odvolání ze dne 28.8.2011 namítal, že MmOI postupuje šikanózním způsobem, kdy úkolem stavebního úřadu je pomáhat stavebníkovi, nikoli mu škodit a vydávat veřejný zájem za podnikatelské zájmy jiných osob. MmOI vytýkané vady stavby označil za spekulativní, vytýčení stavby jako souladné se stavebním povolením. Žalobce neměl důvod k podání návrhu na dodatečné povolení stavby, jelikož stavba je platně povolena, přičemž výzva k podání žádosti o dodatečné povolení stavby byla ze strany MmOI činěna záměrně s vědomím, že stanoviska dotčených orgánů ke stavbě jsou nesouhlasná. Zpracování nové PD nebylo možné s ohledem na nutnost ohledání staveniště. Odkaz na porušení norem ČSN je nekonkrétní. O změnách oproti PD (částečné náhrady oceli, odpadního kanálu apod.) byli informováni pracovníci OkÚ Ing. S., Ing. K. a zejména Ing. K., a to v letech 1990 – 1993 ústně i písemně dopracovanými změnami PD s tím, že bylo dohodnuto, že tyto změny budou řešeny změnou před dokončením stavby při kolaudaci.

O odvolání rozhodl žalovaný dne 9.12.2011 žalobou napadeným rozhodnutím. V úvodu žalovaný popsal průběh dosavadního vodoprávního řízení. Při vypořádání odvolacích námitek zdůraznil, že nezpochybňuje platnost stavebního povolení a žalobce nijak k podání žádosti o dodatečné povolení stavby nenutí, toliko jej opětovně poučuje o možnosti tuto žádost podat a zabránit tím nařízení odstranění stavby. Obhlídku stavby za účelem zpracování nové PD pro dodatečné povolení stavby bylo dle žalovaného možné provést, neboť stavba je volně přístupná. Dále uvedl, že se stejně jako MmOI ztotožňuje se závěry znaleckých posudků Ing. Kořenka, společnosti AQUATIS a.s., Doc. Ing. Čiháka, Ing. Šintáka a Vodní díla – TBD a.s. Praha o existenci změn, provedených na stavbě v rozporu s projektovou dokumentací, spočívajících v konstrukci a velikosti odpadní komory vodní elektrárny, ve tvaru, trase a provádění stavby odpadního kanálu, v nedodržení základů kašny pod turbínou a v chybném založení stavby. Porušené ČSN jsou dostatečně konkretizovány v posudku znalce Ing. Šintáka. Dále konstatoval, že obsah spisu nesvědčí o tom, že odvolatel projednal se správním orgánem změnu stavby před dokončením a že tato bude řešena při kolaudaci (př. souhlas správního orgánu či zápis ve stavebním deníku apod.), přičemž odvolatel svá tvrzení o projednání změn nijak nedoložil ani nyní. Dále žalovaný shodně s MmOI konkretizoval jednotlivé zjištěné závady, přičemž výčet provedený MmOI doplnil o odkazy na konkrétní znalecká zjištění z jednotlivých posudků. Shodně s MmOI vyhodnotil žalovaný i nepoužitelnost posudku Ing. Krále pro řízení z důvodu, že tento znalec zcela opominul otázku rozporu zjištěných závad s pravomocným stavebním povolením a schválenou PD. Dále žalovaný doplnil, že dle § 47-53 stavebního zákona mohou být pro stavbu používány jen výrobky, které mají v těchto ustanoveních vyjmenované vlastnosti. Z obsahu spisu však vyplývá, že místo armovacích želez, která byla navržena a odsouhlasena ve schválené PD, bylo při stavbě MVE použito výliskových plechů, které vznikají jako odpadní plech při výrobě řetězů. Dle § 9 vyhlášky č. 86/1976 Sb., o osvědčování vhodnosti výrobků pro stavební část staveb vyplývá, že výroby, pro které nebylo vydáno osvědčení, nebo znalecký posudek nahrazující toto osvědčení nesmějí být použity ve stavebních částech staveb. Obsahem spisu není osvědčení o jakosti k použitému odpadnímu materiálu a ani znalecký posudek Ing. Krále osvědčení o jakosti nenahrazuje.

## E.

Podle § 68 odst. 1 starého stavebního zákona ve znění účinném do 20.3.1994 může stavební úřad na žádost stavebníka v odůvodněných případech povolit změnu stavby ještě před jejím dokončením.

Podle odst. 2 téhož ustanovení v rozsahu, v jakém se změna dotýká práv, právem chráněných zájmů nebo povinností účastníků stavebního řízení, jakož i zájmů chráněných dotčenými orgány státní správy, projedná stavební úřad žádost a vydá rozhodnutí, jímž buď změnu stavby povolí, přičemž rozhodne i o případných námitkách účastníků a stanoví podle potřeby další závazné podmínky, nebo žádost zamítne. Na řízení o změně se vztahují přiměřeně ustanovení o stavebním řízení.

Podle § 81 odst. 4 starého stavebního zákona s kolaudačním řízením může být spojeno řízení o změně stavby (§ 68), pokud se skutečné provedení podstatně neodchyluje od dokumentace ověřené stavebním úřadem ve stavebním řízení.

Podle § 88 odst. 1 starého stavebního zákona účinného do 30.6.1998 stavební úřad nařídí vlastníku stavby odstranění

- a) závadné stavby ohrožující život nebo zdraví osob, pokud ji nelze hospodárně opravit,
- b) stavby postavené bez stavebního povolení nebo v rozporu s ním; odstranění stavby se nenařídí pouze v případech, kdy dodatečné povolení stavby není v rozporu se zájmy společnosti,
- c) stavby, k níž bylo stavební povolení zrušeno (§ 102 odst. 3),
- d) dočasné stavby, u níž uplynula stanovená doba jejího trvání nebo pominul účel, pro který byla zřízena.

## F.

K žalobnímu bodu 1) nelze než konstatovat, že řízení ve věci výstavby MVE žalobcem je provázáno již od počátku komplikacemi, že množství v něm učiněných úkonů je značné a řízení o odstranění stavby, které bylo zahájeno dne 18.6.1992, nebylo ukončeno v čase, v němž obvykle řízení daného typu ukončena jsou.

Nelze však též odhlédnout od skutečnosti, že se značnými obtížemi se potýkal žalobce již při povolování stavby, kdy již v této fázi trvalo vodoprávní řízení tři roky. Shora podrobně popsany průběh vodoprávního řízení před vydáním povolení ze dne 20.6.1990 byl komplikován jednak měnícím se postojem správních orgánů, které rozhodovaly dle právních předpisů výrazně poplatných době (zejména ve snaze upřednostnit byť později podanou žádost socialistické organizace Závody těžkého strojírenství), ale i přístupem samotného žalobce, který nedodal k žádosti o vydání povolení všechny potřebné dokumenty. Tehdy rozhodující OkÚ proto žalobce opakovaně k dodání potřebných listin vyzýval. Krajský soud proto považuje za značně zarážející, že dne 20.6.1990 bylo žalobci vydáno povolení ke zřízení vodohospodářského díla i k nakládání s vodami, ačkoli žalobce plně nevyhověl předešlé výzvě úřadu ze dne 18.4.1990 a požadované dokumenty nedodal. Absence řádné a úplné dokumentace v rozsahu dostatečném pro povolení stavby se přitom na následném osudu stavby významně podílela, jak bude rozvedeno níže.

Platnost povolení ke zřízení vodohospodářského díla a k nakládání s povrchovými vodami ze dne 20.6.1990, č.j. Voda 2116/90-235/1-Kop však nebyla v řízení o odstranění stavby zpochybňována. Odstranění stavby nebylo nařízeno z důvodu absence stavebního povolení či jeho zrušení, nýbrž z důvodu faktického provádění stavby v rozporu se stavebním povolením. Samotná nepřiměřená délka řízení nemůže být důvodem pro zrušení rozhodnutí soudem.

## G.

Dále žalobce namítal, že správní řízení probíhalo nestandardně, přičemž za vším stojí zájem majitele protějšší vodní elektrárny Ing. P., který by provozem vodní elektrárny žalobce utrpěl finanční ztrátu. Žalobce obšírně popsal události z počátku devadesátých let, kdy se měl v jeho vodoprávním řízení v zájmu

Ing. P. nezvykle angažovat přednosta tehdejšího OkÚ, a dále se vyjadřoval k jednání úředníků tehdejšího OkÚ Mgr. K., O. K. a L. K.

Soud z obsahu spisu zjistil, že podjatost jednotlivých pracovníků OkÚ, popř. OkÚ jako celku namítal žalobce v průběhu vodoprávního řízení opakovaně, přičemž o této námitce bylo vždy rozhodnuto. Zejména však soud hodnotí tuto námitku žalobce jako lichou s ohledem na skutečnost, že rozhodnutí o odstranění stavby vydal v prvním stupni MmOl, konkrétně Ing. Hana Z., vedoucí oddělení vodního hospodářství, a ve druhém stupni o odvolání rozhodoval Krajský úřad Olomouckého kraje, konkrétně Ing. Jana N., resp. Ing. Josef V., vedoucí odboru životního prostředí a zemědělství. Žalobce vůči těmto úřadům a úředním osobám v průběhu řízení o odstranění stavby ani v žalobě ničeho nenamítal, tudíž skutečnosti tvrzené o nestandardním postupu úředníků bývalého OkÚ v devadesátých letech minulého století nemohou mít žádný vliv na zákonnost rozhodnutí vydaného jiným úřadem a úředními osobami v roce 2011. Z uvedeného důvodu soud zamítl důkazní návrhy žalobce prohlášeními, či svědeckými výpověďmi (Ing. K., Ing. H., Mgr. K. či Ing. S.), směřující k prokázání tvrzení žalobce o podjatosti úředníků bývalého OkÚ.

## H.

Dále žalobce namítal, že PD k MVE byla na tehdejší dobu úplná a správná.

K této námitce soud předně zdůrazňuje, že důvodem pro nařízení odstranění stavby a jemu předcházející zastavení stavebních prací nebyly vady či neúplnost PD, nýbrž faktické provádění stavby v rozporu s PD. Vyjadřoval-li se žalovaný k úrovni PD žalobce, činil tak toliko nad rámec, resp. pro úplnost.

Soud proto rovněž pro úplnost, resp. ve snaze vypořádat se obsahově se všemi námitkami žalobce uvádí, že tvrzení žalobce o úplnosti a správnosti PD, doložené toliko stanoviskem Organizace pro racionalizaci energetických závodů z 15.9.1987, vyvrací znalecké posudky, které úroveň PD žalobce hodnotí velmi kriticky. Společnost AQUATIS a.s. v posudku z 9.10.1992 uvedla, že *„projekt stavby neodpovídá běžné praxi a potřebě pro zhodnocení přípravy stavby a vlastní realizaci stavby. Je velice zjednodušený a neúplný, neobsahuje všechny údaje a potřebné výkresové přílohy dle vyhlášky o dokumentaci staveb, které by jednoznačně určovaly jak přesné umístění stavby a zakládání stavby, tak návrhové parametry jednotlivých objektů a zařízení elektrárny ... projekt neobsahuje vytyčovací schéma ... výkresy stavebních konstrukcí vtoku, přivaděče a odpadu jsou prakticky schématické bez detailních příčných řezů, které by jasně vyjadřovaly jasné parametry a způsob provádění jednotlivých částí konstrukcí. Dokumentace neobsahuje projekt provádění výstavby, kde by byl naznačen způsob a postup jímkování, zakládání a provádění výstavby jednotlivých objektů s ohledem na časové vyjádření a stav vody podzemní a říční. V podkladech jsme se rovněž neseťkali s popisem, kdo a jakým způsobem bude provádět stavební a autorský dozor.... Je až s odívem, že předložená dokumentace byla schválena a vydáno povolení k výstavbě této elektrárny.“* Obdobně znalec Doc. Ing. František Čihák, CSc. V posudku z února 1993 uvedl, že předložená dokumentace *„nesplňuje potřebné náležitosti, když v ní chybí: 1. Celá technologická část vodní elektrárny, 2. Hydrotechnické výpočty přivaděče a odpadu od VE, 3. Část řešící regulaci VE*

*vzhledem k bezobslužnému provozu, 4. Výkopové práce a výkresy založení objektů, 5. Výpočty konstrukcí česlí, vtokového uzávěru, 6. Zakreslení technologie – turbína je zakreslena jen schematicky, není řešeno uchycení turbíny a generátoru do spodní stavby, 7. Statické výpočty jednotlivých objektů. Celkově lze konstatovat, že dokumentace je vypracována bez potřebné odbornosti, mnohdy s chybnou představou a funkcí technologické části MVE. Dle názoru znalce nelze tuto dokumentaci doplňovat, ale je nutno vypracovat novou dokumentaci tak, aby umožňovala výstavbu elektrárny.“ Shodně negativně hodnotí úroveň PD i znalec Ing. Jan Šinták v posudku z května 1995, který na str. 9-10 posudku uvádí, že „úroveň projektu nezaručuje zdárné dokončení stavby a je zarážející, že podle této dokumentace bylo vydáno stavební povolení.“ Následně podrobně uvádí seznam obligatorních náležitostí, které PD žalobce postrádá.*

## I.

Žalobce dále namítal, že PD byla postupně v letech 1990-1993 doplňována a změny byly zaneseny do PD na ONV Olomouc u Ing. K., s nímž měl žalobce dohodnuto, že vše bude řešeno změnou stavby před dokončením.

Soud považuje na tomto místě za nezbytné vyjádřit se k absenci originálu správního spisu. Žalovaným byl soudu předložen čtyřsvazkový spis, zahrnující spis MmOI, spis žalovaného, PD ve fotokopiích (s výjimkou situačního výkresu) a znalecké posudky. Soud následně vyzval žalovaného k předložení úplného správního spisu o průběhu celého vodoprávního řízení. Žalovaný předložil soudu kopie územního rozhodnutí a rozhodnutí OkÚ ze dne 20.6.1990, o povolení ke zřízení vodohospodářského díla na stavbu MVE a k nakládání s vodami, s tím, že zbytek spisového materiálu byl v srpnu 2007 zapůjčen MZem, které originál spisu dosud nevrátilo. Následně soudu MmOI předložil fotokopii správního spisu z let 1984-2002. Poté doložilo soudu MZem originál spisu z let 1984-2002 s tím, že jeho obsahem by měly být ještě složky s PD a znaleckými posudky, které se však MZem nepodařilo dohledat.

S ohledem na absenci originálu PD soud vyzval k předložení originálu PD žalobce, přičemž vycházel ze zákonné povinnosti stavebníka uchovávat po celou dobu trvání stavby ověřenou dokumentaci odpovídající jejímu skutečnému provedení [§ 100 odst. 2 starého a § 152 odst. 3 písm. c) nového stavebního zákona]. Žalobce předložil soudu originální PD z listopadu 1987, opatřenou úředním razítkem OkÚ a doložkou právní moci stavebního povolení dnem 12.7.1990. Jedná se o PD zpracovanou Ing. H., a to celkovou situaci, situaci, pohledovou studii, armovací výkres základů, armovací výkres vtoku, výkres řezu kanálem, elektro výkres, dále technickou zprávu jako součást žádosti o povolení ke zřízení MVE ze dne 17.8.1987, a dále úřadem neověřený statický výpočet vypracovaný Ing. H. v říjnu 1992.

Po prostudování uvedené PD soud uvádí, že na situačních výkresech, stejně jako na výkresu řezu kanálem a armovacím výkresu základů se nachází celá řada tužkou psaných poznámek, pomocných výpočtů a náčrtů. Žádný z těchto vpisků však nebyl formálně schválen OkÚ jako změna PD, neboť schválená změna by nepochybně byla opatřena opět otiskem úředního razítka a podpisem úřední osoby. Ani po



obsahové stránce se zjevně nejedná o změny schválené, ale spíše o návrhy změn, či návrhy jiných technických řešení, ať již činěné zpracovatelem PD směrem ke stavebníkovi, nebo k úřadu (viz např. formulace na výkresu řezu kanálem „*nevím, proč má být šikmo, nejlépe by bylo rovně*“).

Dále soud uvádí, že žádná skutečnost nenasvědčuje tomu, že by originál PD nebyl součástí správního spisu do srpna 2007, kdy byl spis včetně PD zaslán MZem, tj. že by originální ověřenou dokumentaci neměli k dispozici znalci, kteří postupně zpracovávali ve věci posudky. Naopak všichni znalci v úvodu posudků při výčtu podkladů, které měli k dispozici pro zpracování posudku, uvádí též PD stavby. V průběhu správního řízení žalobce ani v žádném ze svých četných podání absenci originální PD ve spise nenamítal.

Správní orgány obou stupňů, ač samy rozhodovaly v roce 2011 (tj. po předání originálu spisu MZem) toliko na základě kopií PD, tudíž správně žalobci vytýkaly, že jeho tvrzení o projednání změn, zanesení změn do originálu PD a o dohodě s Ing. K. o řešení změn formou změny stavby před dokončením, nejsou ničím podložena. Stejně tak žalovaný správně poukázal na skutečnost, že právě Ing. K. již dne 18.6.1992 zahájil řízení o odstranění stavby a vydal předběžné opatření, jímž nařídil žalobci okamžitě zastavit veškeré stavební práce pro porušení podmínek 1, 3 a 8 stavebního povolení. Tvrzení žalobce o tom, že ještě i v roce 1993 projednával s uvedenou úřední osobou změny stavby, a že tato úřední osoba změny zanášela do projektové dokumentace, je tak zcela nelogické. Uvedený žalobní bod byl tudíž obsahem spisu vyvrácen.

#### J.

Naopak jako oprávněnou hodnotí soud námitku, že nemělo být správními orgány přihlíženo k odborným závěrům znalce Ing. M. Kořenka, neboť se jednalo o znalce ustanoveného mimo obor, z něžž byl posudek zpracováván. Z obsahu znalecké doložky vyplývá, že Ing. M. Kořenek byl rozhodnutím Krajského soudu v Ostravě jmenován znalcem v oboru ekonomika, ceny a odhady nemovitostí, nikoli v oboru stavebnictví, či projektování vodních staveb. Žalobce však nebyl ve smyslu § 65 s.ř.s. uvedenou dílčí nesprávností nijak dotčen na svých právech, neboť ke shodným závěrům jako znalec Ing. M. Kořenek dospěli rovněž následně ustanovení znalci (s výjimkou znalce Ing. Krále), tudíž tyto následné posudky poskytují dostatečný zdroj pro závěry správních orgánů i bez posudku Ing. Kořenka.

#### K.

Správnost umístění stavby žalobce v žalobním bodu 5) dle názoru soudu namítá zcela nadbytečně, neboť jak soud výše citoval, vycházely správní orgány obou stupňů ze skutečnosti, že PD byla předkládána ve stavu odpovídajícím územnímu rozhodnutí, které počítalo s umístěním 3 MVE na levém břehu. Dále si byly správní orgány obou stupňů vědomy skutečnosti, že územní rozhodnutí žalobce sice formálně změněno nebylo, avšak MěNV Olomouc deklaroval žalobci, že pro pozbytí platnosti *územních rozhodnutí pro stavebníky Ž. a S., stavebník F. zastává 1. pořadí*. Žalobce

se tudíž mylně domnívá, že je mu žalovaným vytýkáno nesprávné umístění stavby, ačkoli žalovaný v bodě 3 na str. 9 uvádí, že odchylka v umístění stavebního objektu MVE žalobce oproti poloze MVE v situaci k umístění k územnímu rozhodnutí není takového charakteru, aby sama o sobě zakládala důvod k odstranění stavby.

## L.

Dále žalobce vytýkal správním orgánům, že účelově vydávají nepodstatné změny při provádění stavby za podstatné. Odůvodněnost této námitky je však vyvrácena obsahem napadeného rozhodnutí, které vychází z obsahu zpracovaných znaleckých posudků, jejichž klíčové pasáže cituje.

K datu 30.9.1992 bylo na staveništi zjištěno společností AQUATIS a.s., zpracovávající posudek ze dne 9.10.1992, že jsou provedeny výkopové práce (jáma) v prostoru objektu vlastní elektrárny (strojovny) a odpadního kanálu, a to do úrovně cca hladiny řeky Střední Moravy pod jezem, obvodové základy spodní stavby strojovny ve čtvercovém půdorysu a boční betonové zdi od spodní stavby v trase budoucího odpadu od savky.

Dále společnost AQUATIS a.s. a znalec Ing. Jan Šinták popisují konkrétní změny dosud provedených stavebních prací oproti schválené PD, přičemž hodnotí jednotlivé změny z hlediska jejich závažnosti. Za v zásadě nepodstatnou změnu tak považují např. zmenšení půdorysu odpadní komory (z rozměru 3,6 x 3,6 dle PD na 3,15 x 3,20) i pootočení základů spodní stavby strojovny.

Naopak za závažnou chybu označují provedení výztuže původně navržených železobetonových konstrukcí. Společnost AQUATIS a.s. výslovně uvádí: *„Místo armovacích želez dle projektu jsou v konstrukci zabetonovány pásy nějakých plechových výlisků jak ve směru hlavních želez, tak ve směru rozdělovací výztuže. Takovéto vyztužení nosných konstrukcí neodpovídá ČSN a je nutno je považovat za prostý beton, který v žádném případě nemůže přenést maximální zatížení od vodního tlaku podzemní vody při extrémním namáhání především při případném vyčerpání kašny a odpadní komory. Obdobným způsobem jsou vybetonovány a vyztuženy boční stěny odpadního kanálu od savky turbíny.“* Dále uvádí, že *„ani stěny odpadu nejsou spojeny ve dně železobetonovou konstrukcí, neboť jsou zřejmě postupně podkopávány a spouštěny do plánované polohy. Takový způsob zakládání však je velice neobvyklý, nebezpečný a z hlediska ochrany zdraví pracovníků a z hlediska stability stěn a břehů jámy a koryta, navíc v otevřené stavební jámě do spodního koryta rovněž neumožní provedení konečného založení dna odpadu do požadované úrovně pod minimální hladinu.... Založení tohoto díla ve štěrkopísčitých propustných materiálech bez vodotěsného a stabilního zajímkování je prostě nemožné a v tomto případě nereálné.“* Shodně uvádí znalec Doc. Ing. Čihák: *„Při provádění nebyla zásadně dodržena projektová dokumentace – železobetonové stěny nebyly provedeny jako železobetonové, byl učiněn pokus nahradit výztuž dle projektu výlisky z plechu, které nemohou projektovou výztuž nahradit. ... Tloušťka stěn cca 250 mm z prostého betonu nemůže splnit účel, pro který byly stěny uvažovány. Současný stav je fixován soudržností zeminy a jejím vnitřním*

*třením a ne stabilitou opěrných stěn. Betony jsou nekvalitní, povrch je pórovitý s otevřenými kavernami.“*

Další změnou v provedené stavby oproti PD je dle společnosti AQATIS a.s. i znalců Doc. Ing. Čiháka a Ing. Jana Šintáka naznačovaný profil odpadního kanálu v obdélníkovém tvaru, zatímco dle PD má mít kruhový (trubní) tvar o průměru 120 cm. Změna není opět zanesena do stavebního deníku a dle znalce Doc. Ing. Čiháka je takového rozsahu, že mělo být požádáno o změnu stavebního povolení. Dále znalec uvádí: „Projekt na tyto změny nebyl znalci předložen a dle vyjádření projektanta nebyl vypracován.“

Soud tedy shrnuje závěry znalců společnosti AQATIS a.s., Doc. Ing. Čiháka a Ing. Jana Šintáka stručně takto: Dosud provedené výkopové práce jsou provedeny bez dokumentace a zajištění, nahrazení armovacích želez výlisky z plechů ani změna tvaru odpadního kanálu nejsou zaneseny do stavebního deníku, stavba je prováděna nekvalitním a amatérským způsobem, betony jsou pórovité a nedostatečně hutněné, není zabezpečena vodotěsnost stěn. Všichni uvedení znalci doporučili likvidaci stavby a uvedení staveniště do původního stavu.

#### M.

V případě žalobci vytýkanému nesouladu stavby s normami ČSN se dle názoru soudu opětovně výrazně projevila nedostatečnost a přílišná zjednodušenost pro stavbu schválené PD.

Přesnou specifikaci norem ČSN, které byly v době projektování závazné, uvádí znalec Ing. Jan Šinták na str. 9 a 10 posudku. Žalobce vůči těmto výhradám

bránil toliko tvrzením o nezávaznosti norem ČSN. K závaznosti technických norem se však věcně správně vyjádřil žalovaný, který odkázal na § 3 zákona č. 96/1964 Sb., o technické normalizaci, jímž byly všechny ČSN prohlášeny za závazné, následně zákon č. 142/1991 Sb., o československých technických normách, podle nějž byla závazná ta ustanovení technických norem, u nichž to bylo uvedeno s tím, že teprve 31.12.1994 pozbyly závaznosti všechny starší ČSN, u nichž nebyla závaznost výslovně uvedena. Pro stavbu předmětné MVE, povolené v roce 1990 a částečně realizované v letech 1991 až 1992 tudíž byly znalcem uvedené ČSN pro projektování i realizaci staveb závazné

Povinnost stavebníka dodržet při stavbě závazné normy ČSN nadto nebyla toliko povinností, jež měla být primárně splněna již při tvorbě PD, nýbrž výslovně samostatná závazná podmínka stavebního povolení (č. 3). Stavebním úřadem zjištěný nesoulad prováděné stavby s normami ČSN, tudíž nemohl stavební úřad ignorovat.

#### N.

K žalobnímu bodu 8) soud odkazuje na již shora uvedené a dodává, že pokud by jakékoli změny v PD byly skutečně OkÚ schváleny, musely by být schválené změny

zaznačeny i v PD, která zůstala v držení žalobce a kterou je jako stavebník povinen uchovávat po celou dobu provádění stavby. Tvrzení žalobce o zanesení změny armovacího železa alespoň do stavebního deníku nebylo žalobcem doloženo, avšak i kdyby doloženo bylo, neopravňoval by tento záznam žalobce k provedení takto zásadní změny na stavbě bez schválení stavebního úřadu. Z armovacího výkresu základů soud zjistil, že je zde toliko propiskou napsaná poznámka projektanta Ing. H. z 18.12.1996 „*Dle statického výpočtu dostačí prostý beton s konstrukční výztuží dle statického výpočtu z X/96.*“

#### O.

Žalobní bod 9) vychází dle názoru soudu z nesprávné interpretace bodu 6 str. 3 stavebního povolení. Žalobce z uvedené formulace, že „*v průběhu výstavby musí být průběžně doplňována PD podle skutečného provedení s tím, že dokumentace opravená podle skutečného provedení stavby, resp. nově zpracovaná, bude předložena vodohospodářskému orgánu jako podklad ke kolaudaci vodohospodářského díla*“ dovozuje, že při provádění změn na stavbě oproti schválené PD v podstatě postačuje změny toliko zaznamenávat a následně je souborně předložit při kolaudaci stavby. Takový výklad předmětného bodu stavebního povolení je však dle názoru soudu nepřijatelný a ve zjevném rozporu s bodem 1 stavebního povolení, který uvádí, že „*jakékoli změny v nakládání s vodami nebo při stavbě mohou být provedeny jen s předchozím povolením vodohospodářského orgánu*“. Gramatický i logický výklad uvedených bodů stavebního povolení tak vede toliko k závěru, že k provedení změn při provádění stavby je zapotřebí předchozího povolení vodohospodářského orgánu s tím, že tyto změny musí být pochopitelně důkladně dokumentovány, aby při kolaudaci stavby mohla být předložena PD dle skutečného provedení stavby.

#### P.

Další námitky žalobce v žalobním bodu 10) ke znaleckému posudku znalce Ing. Šintáka jsou vyvráceny obsahem jeho posudku, na jehož str. 2, v bodě B.2 znalec uvádí, že mu byl OkÚ poskytnut jako podklad mj. projekt stavby, a to jednotlivé výkresy, dle jejichž dat byly zpracovány od VII./87 do X./89. Soudu není proto zřejmé, z čeho žalobce dovodil, že byla znalci předána neověřená PD. K výtkám k úrovni PD a její souladnosti s právními předpisy se již soud vyjádřil shora. Pro úplnost toliko uvádí, že výtka k nereflexování vyhlášky č. 43/1990 Sb. z 12.2.1990 se bez ohledu na datum zpracování PD nejeví jako lichá, neboť předmětná vyhláška nabyla účinnosti dne 15.3.1990, tj. před vydáním povolení ke zřízení vodohospodářského díla dne 20.6.1990.

#### Q.

Dále se soud zabýval posouzením důvodnosti žalobního bodu 11), tj. nevypořádání se se znaleckým posudkem Ing. Krále, což byl stěžejní důvod předchozího kasačního rozhodnutí soudu. S obsahem a zaměřením uvedeného posudku ze dne 12.9.1998 se vypořádal MmOI na str. 6 svého rozhodnutí a žalovaný

na str. 11 napadeného rozhodnutí. Správní orgány obou stupňů posudku Ing. Krále vytýkají, že se klíčovou otázkou pro důvodnost nařízení odstranění stavby nezabývá, tudíž jej hodnotí jako nepoužitelný pro účely tohoto řízení. Správní orgány obou stupňů. Žalovaný, stejně jako MmOI uvedli, že posudek Ing. Krále se zabývá toliko posouzením, zda zjištěné závady na stavbě jsou povahou odstranitelné či neodstranitelné dle § 102 odst. 4 starého stavebního zákona, nikoli, zda, jaké a jak intenzivní změny byly na stavbě oproti schválené PD provedeny. Dle vlastních zjištění soudu z posudku Ing. Krále je tento závěr správních orgánů odpovídající. Posudek Ing. Krále by tedy mohl být podkladem při přezkoumávání správnosti rozhodnutí správního orgánu o zastavení stavebních prací dle § 102 starého stavebního zákona, či při posouzení splnění podmínek pro vydání dodatečného stavebního povolení, nikoli v řízení o odstranění stavby, jehož podmínky byly v § 88 odst. 1 starého stavebního zákona stanoveny odlišně.

Soud proto uzavírá, že se správní orgány obou stupňů závazným pokynem soudu z rozhodnutí sp. zn. 22 Ca 95/2009 řídily a s relevancí znaleckého posudku Ing. Krále pro dané řízení i jeho konfrontací s odbornými závěry ostatních znalců se podrobně vypořádaly. K podrobné konfrontaci závěrů Ing. Krále se závěry posudku společnosti Vodní díla – technicko-bezpečnostní dohled a.s. z roku 1997 ohledně (tehdy) aktuálního stavu stavby, tj. zejména povrchu betonů a vlivu povětrnostních faktorů a dlouhodobého nepokračování ve stavbě se soud nevyjadřuje, neboť tyto skutečnosti nebyly důvodem pro nařízení odstranění stavby.

## R.

K žalobcem namítané existenci a relevanci statického posudku soud uvádí, že žalobce doložil statický výpočet zpracovaný projektantem Ing. H. v říjnu 1989 s tím, že 12.3.1992 byl výpočet doplněn tímto prohlášením Ing. Miloslava Obermanna, znalce v oboru projektování a stavebnictví – statika: *„Na základě prohlídky na místě samém a po přezkoušení stat. výpočtu nebyly shledány žádné technické závady v řešení stavebního objektu.“* Uvedené kusé prohlášení (nikoli posudek) bylo však následně podrobně vyvráceno posudky znalců Doc. Ing. Čiháka (bod 4 vlastního posouzení – posouzení správnosti statických výpočtů) a Ing. Jana Šintáka (bod C.5 posudku). Oba znalci zcela jednoznačně a přesvědčivě správnost výpočtů Ing. H. vyvrátili výtkou k absenci vlivu tlakové síly vody a vztlakové síly podzemní vody, které následně podrobně rozvedli z hlediska zatížení jednotlivých součástí stavby. Strohé prohlášení Ing. Miloslava Obermanna je naopak pro soud nepřezkoumatelné.

## S.

Rovněž žalobní bod 12) soud hodnotí jako zcela lichý, neboť z § 98 až 104 starého stavebního zákona nelze v žádném případě dovodit, že by pravomoc stavebního úřadu při provádění státního stavebního dohledu byla jakkoli časově limitována, tj. že by oprávnění zakročit v případě provádění stavby v rozporu se stavebním povolením bylo dáno stavebnímu úřadu teprve okamžikem dokončení stavby, či její významné rozestavěnosti. Stejně tak nelze z § 88 odst. 1 písm. b) starého stavebního zákona dovodit oprávnění stavebního úřadu zahájit z moci úřední řízení o

odstranění stavby teprve, když je stavba dokončena, když dle výkladového § 139 starého stavebního zákona se po pojmem „stavba“ rozumí i její část. Stěží si lze představit žalobcově výkladu odpovídající situaci, kdy stavební úřad po zjištění, že stavebník namísto povolené stavby rodinného domku staví obchodní halu, musí trpně přihlížet výstavbě haly, jejíž odstranění následně nařídí. Takový postup by byl naopak rezignací na ochranu veřejných zájmů, kterou stavební zákon stavebním úřadům svěřuje. Proto i v uvedeném případě bylo zcela na místě, aby stavební úřad zakázal pokračovat ve stavebních pracích a nařídil odstranění rozestavěné části stavby, když již v době zahájení řízení o odstranění stavby měl vlastní poznatky a znalecký posudek, který hodnotil závady na stavbě jako neodstranitelné a zejména potvrzoval špatné založení stavby.

## T.

Žalobním bodem 13) žalobce vytýkal správním orgánům, že uspokojivě nezdůvodnily, proč odchylky na jednotlivých částech stavby hodnotí jako podstatné.

K této námitce soud předně uvádí, že starý stavební zákon počítal v případě odchýlení skutečného provedení stavby od schválené PD, resp. vydaného stavebního povolení, s různými situacemi, a to v závislosti na závažnosti odchylky a procesní aktivitě stavebníka.

Jelikož v případě žalobce se jedná o změnu stavby (její rozestavěné části) nikoliv zamýšlenou, ale již provedenou (zde má soud na mysli shora popsanou změnu v založení stavby prostým betonem namísto železobetonu a změnu v tvaru odtokového kanálu), nelze na něj použít postup dle shora citovaného § 68 odst. 1 starého stavebního zákona, neboť ten se vztahuje na situace, kdy stavebník chce před dokončením stavby některé její schválené parametry změnit. Takovou změnu však nemůže stavebník nejprve provést a pak si ji pouze nechat dodatečně schválit, nýbrž změnu může provést teprve na základě kladného rozhodnutí úřadu o žádosti. Obsahem spisu však žádné rozhodnutí o připuštění změny stavby není.

Žalobce, který již změny stavby provedl, měl tedy podle starého stavebního zákona dvě možnosti, jak postupovat, jež byly závislé na povaze a míře odchylky změny stavby od původní projektové dokumentace, která byla stavebnímu úřadu předložena se žádostí o stavební povolení. Jednak bylo možné postupovat podle § 81 odst. 4 starého stavebního zákona, kdy stavebník předloží dokumentaci skutečného provedení stavby a stavební úřad v případě, že změna stavby není podstatná, mohl spojit řízení o změně stavby dle § 68 starého stavebního zákona, anebo podle § 88 odst. 1 písm. b) starého stavebního zákona, kdy stavební úřad z úřední povinnosti zahájil řízení o odstranění stavby.

Stavební úřad tedy mohl za určitých podmínek neakceptovat provedenou změnu jako drobnou odchylku od původního stavebního povolení, resp. dokumentace, a mít ji za důvod postupu podle § 88 odst. 1 starého stavebního zákona, a to v závislosti na povaze změny. Postup podle § 88 odst. 1 starého stavebního zákona byl namístě tehdy, byla-li změna posouzena nikoli jako nepodstatná odchylka od schválené projektové dokumentace, nýbrž jako rozpor se stavebním povolením. Zákon však

konkrétně nestanoví, které změny je třeba považovat za podstatné a které nikoli. Posouzení povahy změny proto příslušelo podle starého stavebního zákona stavebnímu úřadu, který má při svém rozhodování ze zákona povinnost dbát, aby byla zajištěna ochrana veřejných zájmů a práv a oprávněných zájmů právnických a fyzických osob, a který disponuje potřebnými odbornými znalostmi z oblasti stavebnictví. Před vydáním souhlasu s užíváním či kolaudačního rozhodnutí tak stavební úřad při prohlídce dokončené stavby zkontroluje, zda byly dodrženy podmínky, jimiž ve stavebním povolení omezil právo stavebníka stavět. Obdobně pak v situaci, kdy stavební úřad při stavebním dohledu (v rámci řízení o prodloužení termínu k dokončení stavby, jak tomu bylo v posuzované věci) zjistil, že dosud provedená část stavby je v rozporu s vydaným stavebním povolením, aniž stavebník sám o rozhodnutí o změně stavby požádal, mohl vést stavebníka k podání takové žádosti, nebo opět dle intenzity změn či závad na stavbě zjištěných, zahájit z moci úřední řízení o odstranění stavby. V průběhu tohoto řízení pak stavebník může požádat stavební úřad o dodatečné povolení, v řízení o němž musí unést břemeno prokázání splnění podmínek, s nimiž stavební zákon možnost dodatečného povolení stavby spojuje (soulad stavby s veřejným zájmem, zejména s územně plánovací dokumentací, cíli a záměry územního plánování, obecnými technickými požadavky na výstavbu, technickými požadavky na stavby a zájmy chráněnými zvláštními předpisy).

Shodně se vyjádřil ke vztahu jednotlivých ustanovení stavebního zákona Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 20.5.2010, č.j. 7 As 17/2010-101, Sb. NSS č. 2107/2010, [www.nssoud.cz](http://www.nssoud.cz), přičemž závěry tohoto rozsudku jsou přiměřeně použitelné i na úpravu dle starého stavebního zákona, ačkoli se týkají stavebního zákona nového.

Žalobce v posuzovaném případě ve správním i soudním řízení poukazoval na nepodstatnost jím provedených změn a nízké stadium rozestavěnosti stavby a současně tvrdil, že postupoval v souladu s dohodou s úředníkem OkÚ Ing. K. o tom, že dosud na stavbě realizované změny budou řešeny právě změnou stavby před jejím dokončením v rámci kolaudačního řízení. K absenci souhlasu OkÚ s provedenými změnami formou rozhodnutí nebo alespoň formou vyznačením změn v PD se již soud vyjádřil shora. Žádost o dodatečné povolení stavby dle změněné či nové PD obsahem spisu rovněž není, naopak žalobce podání žádosti o dodatečné povolení stavby výslovně odmítal, ačkoli byl OkÚ a poté i MmOI o této možnosti opakovaně poučován.

Intenzitu změn skutečně provedené rozestavěné stavby oproti schválené PD vyhodnotily správní orgány obou stupňů jako vysokou. MmOI hovoří při výčtu zjištěných změn o „příkrém“ rozporu se stavebním povolením, o zásadních změnách oproti projektové dokumentaci, přičemž vysokou relevanci přičítá zejména změně v konstrukci stavby, nekvalitní betonáži a staticky nevhodnému uspořádání ocelových materiálů použitých jako výztuž do betonových stěn spodní stavby MVE. V podrobnostech pak MmOI ocitoval příslušné pasáže znaleckých posudků, jejichž odborné závěry převzal do svých úvah. Žalovaný dále zdůraznil, že zpracovatelé znaleckých posudků (s ojedinělou výjimkou Ing. Krále) vyhodnotili zjištěné závady na stavbě jako nejen podstatný rozpor se stavebním povolením, nýbrž i jako neodstranitelné vady, resp. vady odstranitelné toliko likvidací dosavadního torza stavby a postavením stavby nové, k jejíž výstavbě by však musel žalobce požádat o nové stavební povolení.

Napadené rozhodnutí tedy nelze označit za nepřezkoumatelné, či spekulativní, neboť obsahuje (ve spojení s rozhodnutím správního orgánu I. stupně) popis zjištěných rozporů a závad, stejně jako jejich hodnocení. O obecných požadavcích na výstavbu se MmOI zmínil toliko v rámci výčtu podmínek, jejichž splnění by musel žalobce splnit v případě podání žádosti o dodatečné povolení stavby.

#### U.

Hodnocení kvality (nekvality) schválené PD bylo provedeno znalci na počátku 90. let minulého století, tj. nikoli optikou současnou, tudíž je lichý i žalobní bod 14). Rekognoskace konstrukce stavby a vypracování podkladů pro případnou žádost žalobce o schválení změny stavby, či pro její dodatečné povolení, nebylo a není žalobci znemožněno, neboť žalobce má na stavenišťe volný přístup.

#### V.

Žalovaný se rovněž v napadeném rozhodnutí podrobně vypořádal s otázkou záměny armovací oceli za materiál, vznikající jako odpad z výlisků při výrobě kovových řetězů. Použití uvedeného materiálu namísto v PD schválené armovací oceli do základů stavby bylo žalobci vytčeno zpracovateli znaleckých posudků, kteří uvedli, že beton vyztužený toliko předmětnými plechovými výlisky, je nutno považovat za prostý beton bez výztuže. Krajský soud se plně ztotožňuje se závěrem žalovaného, že vyjádření znalce Ing. Krále o tom, že použité výliskové plechy jsou vyrobeny z vysoce jakostní oceli dle ČSN 12 071, přičemž tato ocel má více než dvojnásobnou pevnost oproti konstrukční betonářské výztuži, přestože nemá klasický kruhový průřez, nelze v žádném případě považovat za znalecký posudek nahrazující osvědčení vhodnosti daného výrobku pro stavební činnost ve smyslu § 9 vyhlášky č. 86/1976 Sb. Vyjádření znalce je prostým prohlášením bez jakýchkoli exaktních údajů či srovnávacích výpočtů, tj. nikoli znaleckým posudkem nahrazujícím osvědčení o vhodnosti výrobků pro stavební činnost dle zmíněné vyhlášky. V žalobě uvedené tvrzení o tom, že uvedený materiál byl použit do výztuže konstrukcí toliko z 50 % na uvedených závěrech ničeho nemění.

#### W.

Konečně jako lichou musí soud označit i žalobní námitku 16), tj. existenci souhlasu všech dotčených subjektů při umístování a povolování stavby, neboť důvodem pro nařízení odstranění stavby nebyla změna stanovisek dotčených orgánů či vlastníků sousedních pozemků, nýbrž provádění stavby v rozporu s vydaným stavebním povolením dle § 88 odst. 1 písm. b) starého stavebního zákona. Negativní stanoviska Povodí Moravy s.p., ČRS VÚS Ostrava a Ing. M. k předmětné stavbě byla zmíněna MmOI toliko pro úplnost, když tato stanoviska byla v řízení účastníky vyjádřena, a sloužila toliko k dokreslení důvodnosti vydaného rozhodnutí o odstranění stavby předmětné MVE.



**X.**

Soud shrnuje své závěry tak, že v průběhu řízení o odstranění stavby bylo prokázáno, že dosud provedená část stavby MVE žalobce je v rozporu s vydaným stavebním povolením, a to minimálně s jeho bodem 1, jímž byl žalobce zavázán realizovat stavbu dle schválené projektové dokumentace s možností odchýlit se od ní toliko s předchozím souhlasem vodohospodářského orgánu. Zásadní a podstatný rozpor skutečně provedené stavby s projektovou dokumentací soud shodně se správními orgány spatřuje v provedení výztuže původně navržených a v technické zprávě schválených železobetonových konstrukcí, kdy místo armovacích želez dle PD byly žalobcem do konstrukce základů stavby zabetonovány, byť z části, odpadní plechové výlisky, tj. materiál, jehož vhodnost pro použití na stavební části staveb nebyla zákonným způsobem osvědčena. Výztuž nosných konstrukcí stavby je tudíž nutno považovat za prostý beton, který dle názoru odborníků nemůže přenést maximální zatížení od vodního tlaku podzemní vody při extrémním namáhání. Lze souhlasit s žalobcem, že každá stavba prováděná dle zjednodušené PD dozná při realizaci určitých změn, nicméně natolik závažnou změnu, jakou je řádné nevyztužení základů MVE, nelze bez předchozího schválení stavebním úřadem akceptovat. Skutečnost, že se dosud rozestavěná stavba nezřítla, není ve vztahu k její statické vypovídající, neboť stavba není dokončena a zejména není osazena její technologie. Závažnost žalobcem provedené a úřadem nepovolené změny, mající dle vyjádření odborníků vliv na základní statiku stavby, tj. na bezpečnost stavby pro okolí, tudíž bylo žalovaným správně vyhodnoceno jako důvod pro nařízení odstranění stavby dle § 88 odst. 1 písm. b) starého stavebního zákona.

Z postoje a vyjádření žalobce je zjevné, že žalobce považuje danou stavbu za stavbu pro vlastní potřebu, za jejíž kvalitu a bezpečnost nese odpovědnost toliko on a projektant. Krajský soud má však za to, že stavba MVE není stavbou kůlny uprostřed vlastní zahrady, nýbrž že se jedná o složitou stavbu stojící na veřejném místě, která by svým provozem výrazně ovlivňovala okolí, tudíž dodržení závazných podmínek stavebního povolení bylo pro žalobce nutností.

Jelikož soud neshledal nezákonnost napadeného rozhodnutí ani podstatné vady řízení, které jeho vydání předcházelo, žalobu podle § 78 odst. 7 s.ř.s. jako nedůvodnou zamítl.

**Y.**

O náhradě nákladů řízení soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s.ř.s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť procesně úspěšnému žalovanému dle obsahu spisu v řízení žádné náklady nevznikly.

**Z.**

Výrokem III. soud z řízení vyloučil Povodí Moravy, s.p., z důvodu, že s ohledem na povahu přezkoumávaného řízení, kterým je řízením o odstranění stavby, je dotčeným subjektem toliko stavebník.

**P o u ě n í :** Proti tomuto rozsudku je **m o ž n o** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od jeho doručení k Nejvyššímu správnímu soudu v Brně.

V Ostravě dne 9. prosince 2014

Za správnost vyhotovení:  
Bc. Marcela Pudichová

Mgr. Jiří Gottwald, v. r.  
předseda senátu